

Єршова Н.Ю.,

к.е.н., доцент,

доцент кафедри економічного аналізу та обліку,

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Анотація. У статті обґрунтовано методичний підхід до формування інформації в системі стратегічного управлінського обліку з метою своєчасного виявлення загроз його стійкому функціонуванню. Визначено принципи функціонування системи стратегічного управлінського обліку як технології інформаційного забезпечення економічної безпеки суб'єкта господарювання.

Ключові слова: стратегічний управлінський облік, економічна безпека, інформація, концепція життєвого циклу, технології, конкурентні стратегії.

Постановка проблеми. Інформація, що формується в системі стратегічного управлінського обліку суб'єкта господарювання, призначена для забезпечення вищого керівництва інформацією для прийняття стратегічних управлінських рішень. Стратегічні рішення повинні відповідати стандартам економічної безпеки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-методологічні основи формування стратегічного управлінського обліку були закладені у працях таких зарубіжних вчених, як K.R. Summons, R. Cooper, R.S. Kaplan, M. Bromwich, K. Ward, A. Coad, Roslender, Lord, J. Innes, B. Ryan, C. Drury та ін. Розвиток концептуальних положень стратегічного управлінського відображення у працях С.Ф. Голова, М.С. Пушкаря, А.В. Шайкана, П.Й. Атамаса, А.А. Пилипенка, П.О. Куцика, С.Ф. Легенчука, Г.О. Партина, В.Р. Шевчука та ін. Безпосередньо вивченню окремих аспектів застосування обліково-аналітичних даних з метою підтримки безпечного функціонування суб'єктів господарської діяльності присвячені наукові розробки вітчизняних та зарубіжних вчених: В.І. Бабошко, І.А. Белоусової, М.І. Бондаря, Р.П. Булігі, О.І. Васильчука, С.М. Галузіної, Л.В. Гнилицької, С.М. Лапченка, М.Р. Метьюса, С.А. Мізіковського, Т.В. Момот, В.Ф. Палія, М.С. Пушкаря, Я.В. Соколова, М.Г. Чумаченка, В.О. Шевчука, С.М. Хмельова, Ч.Т. Хорнгрена, Р.Дж. Екклза, Р. Ентоні.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Разом з тим потребує удосконалення методичне забезпечення формування інформації в системі стратегічного управлінського обліку з метою своєчасного виявлення та упередження загроз його стійкому функціонуванню; контролем за виконанням заходів із забезпечення безпеки, що також потребує використання відповідного обліково-аналітичного інструментарію.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є обґрунтування методичного підходу до формування інформації в системі стратегічного управлінського обліку з метою підвищення економічної безпеки суб'єктів господарювання.

Виклад основного матеріалу. Професор Л.В. Гнилицька визначає, що «економічна безпека підприємства – це здатність

суб'єкта господарювання ефективно та безперервно здійснювати свою діяльність на основі вживання сукупності взаємопов'язаних обліково-аналітичних та контрольних процедур, що дозволяють оптимізувати використання корпоративних ресурсів та узгодити економічні інтереси усіх груп стейкхолдерів з метою нівелювання впливу загроз внутрішнього та зовнішнього середовища на вартість капіталу підприємства [1, с. 10]. Забезпечення економічної безпеки в умовах динамічності бізнесу вимагає використання нових можливостей обліково-аналітичної системи, нових підходів до формування інформації. З появою таких економічних явищ, як реінжиніринг, бенчмаркінг, трансакції, брендинг, контролінг, – необхідні нові підходи до форм подання облікової інформації та її інтерпретації. Система стратегічного управлінського обліку представляє собою синергетичну інформаційну систему оцінки стратегічних викликів зовнішнього середовища і внутрішнього потенціалу підприємства з метою отримання та подання ємної стратегічної інформації, спрямованої на розробку і реалізацію стратегії підприємства. Стратегія підприємства зазначає певні зміни протягом «життя» підприємства. Можна цілком погодитися з думкою С.Р. Хенкса, який зазначає, що концепція життєвого циклу «...може забезпечити карту шляху, що ідентифікує критичні організаційні переходи, а також пастки, які організація повинна прагнути уникнути під час свого зростання в розмірах і складності. Точна модель життєвого циклу може забезпечити графік додавання рівнів управління, формалізуючи організаційні процедури і системи і переглядаючи пріоритети організації. Вона може допомогти менеджменту знати, коли відмовитися від дбайливо вирощених в минулому стратегій або процедур, які тільки перешкоджають майбутньому зростанню» [2, с. 99].

Теорія життєвого циклу підприємства – одна із найпоширеніших сучасних еволюційно-телеологічних, природних моделей, яка розглядає організаційний розвиток як певний аналог процесів розвитку біологічного організму. Підприємство розглядається як соціальний організм (квазіприродний об'єкт), розвиток якого розуміється як природний, поетапний і багато в чому запрограмований процес, який неминуче передбачає проходження ним ряду послідовних фаз (стадій), при цьому змінюються логіка його функціонування і тип стратегій. Поетапно знижується гнучкість реагування на зовнішні зміни, але разом з тим підвищується здатність до контролю всередині підприємства [2; 3; 4; 5].

Вперше питання про закономірності та циклічності розвитку організацій поставив відомий фахівець з загальної теорії систем Кеннет Боулдінг (Kenneth Boulding) у 1950 році [3]. З цього часу в рамках теоретичних шкіл менеджменту, маркетингу, соціології, психології, державного управління концепція життєвого циклу підприємства знаходить подальший розвиток. У розглянутих дослідженнях автори використовую-

ють різні терміни для позначення етапів розвитку організації – «стадії життєвого циклу» (Адзісес, Міллер, Н.Е. Куїн, К. Камерон, Ст. Сміт, Т.Р. Мітчелл, С.Е. Саммер), «стадії зростання» (Е.Р. Фламхольц, Гелбрейт, Р.К. Казаньян, Б.Р. Скотт, Р. Брюс, Ф. Друкер Пітер), «стадії розвитку» (М. Черчілль, Ст. Льюїс, Б.Р. Скотт, Р. Брюс) [4; 5; 6, с. 19-20]. У дослідженні Дж. Агарони, Х. Фалька та Н. Ісхуди в рамках теорії життєвого циклу підприємства, виділяються чотири основні стадії розвитку: 1. Зародження (startup). 2. Зростання (growth). 3. Зрілість (maturity). 4. Спад (decline, stagnation) [7, с 168]. При цьому наголошується, що основні відмінності в тенденціях розвитку підприємства на різних стадіях полягають у таких характеристиках, як ступінь невизначеності, з якою стикається підприємство, структура активів і наявність можливостей для здійснення інвестицій. Серед моделей, що пропонують поглиблений аналіз особливостей функціонування компаній на різних етапах життєвого циклу, слід виділити модель В. Адзісеса (1988), яка описана в книзі «Corporate Life Cycles» [8]. С.Г. Хенкс, К.Д. Ватсон, Т. Джансен, Р.Н. Чандлер, Д.К. Гелбрейт п'ять загальних стадій розвитку підприємства: створення, роз-

ширення, зрілість, диверсифікація і занепад. Д.Л. Лестер, Д.А. Парнелл, А. Карагер пропонують наступні стадії розвитку: існування, виживання, успіх, оновлення і занепад [2; 6; 9].

Отже, в основі концепції життєвого циклу суб'єкта господарювання є певні стадії в його розвитку, які виявляють важливі контрольні точки («віхи»), під час проходження яких виявляється додаткова інформація та оцінюються можливі напрями розвитку суб'єкта господарювання. У свою чергу, кожна виділена стадія може поділятися на стадії наступного рівня. В основі визначення стадій життєвого циклу суб'єкта господарювання можуть лежати такі його характеристики, як: рік створення, темпи зростання обсягів, диверсифікація виробництва, інші. Концепція життєвого циклу суб'єкта господарювання повинна враховуватися при формуванні заходів, щодо забезпечення економічної безпеки суб'єкта господарювання і, відповідно, при її інформаційно-аналітичній підтримці (таблиця 1).

Представлений фрагмент унаочнює методичний підхід до формування завдань стратегічного управлінського обліку відповідно до градації стадій життєвого циклу, їх особливостей та основних загроз економічній безпеці суб'єкта господарювання.

Таблиця 1

Основні завдання стратегічного управлінського обліку для інформаційної підтримки економічної безпеки відповідно до концепції життєвого циклу суб'єктів господарювання

Стадія життєвого циклу суб'єкта господарювання (ЖЦСГ)	Характеристика стадії ЖЦСГ	Основні загрози економічній безпеці	Основні завдання стратегічного управлінського обліку
Створення	Формування місії та цілей, оперативне та тактичне планування діяльності; дослідження та аналізу ринку, на який націлена продукція суб'єкта господарювання; пошук залучення коштів; розробка продукту, з яким суб'єкт господарювання збирається вийти на ринок та ін. Основна мета на цьому етапі – максимальна підготовка до експансії ринку, на якому позиціонується суб'єкт господарювання	Загрози від помилок у позиціонуванні суб'єкта господарювання на ринку і від помилок при створенні продукту. Прорахунок у власних можливостях. Відсутність достатніх коштів для входу на ринок з власним продуктом. Недотримання комерційної таємниці	Збір, реєстрація, перевірка, узагальнення даних; координація процесу формування облікової та не облікової інформації для забезпечення стратегічного планування, аналізу. Підготовка зведеної внутрішньої звітності для розрахунку цільових значень показників відповідно до обраної стратегії. Аналітичні розрахунки з метою співставлення з прогнозованими значеннями та дослідження причин відхилень. Підготовка багатоваріантної інформації з метою прийняття корегуючих стратегічних рішень у частці дотримання обраної стратегії
Зростання	Реалізація тактичних та стратегічних планів з урахуванням коригування, внесеного поточним станом на ринку; відбувається безпосередній запуск суб'єкта господарювання і його вихід на ринок зі своїм продуктом. Основна мета на цьому етапі – захоплення власної ніші на ринку. Це найнебезпечніша стадія з точки зору економічної безпеки суб'єкта господарювання, тому підприємство ще слабо і піддається впливу зовнішніх і внутрішніх загроз економічній безпеці	Основні загрози зовнішнього характеру: конкуренція на ринку, правові фактори, Відсутність достатніх коштів для розширення виробництва. Недосконалість організаційної структури . Недосконалість структури управління	Збір, реєстрація, перевірка, узагальнення даних; координація процесу формування облікової та не облікової інформації для забезпечення стратегічного планування, аналізу. Підготовка зведеної внутрішньої звітності для розрахунку цільових значень показників відповідно до змін у стратегії. Аналітичні розрахунки з метою співставлення з прогнозованими значеннями та дослідження причин відхилень. Підготовка багатоваріантної інформації з метою прийняття корегуючих стратегічних рішень у частці дотримання обраної стратегії Виявлення критичних для управління напрямів та факторів бізнесу. Координація процедури використання «план-факт» облікової та не облікової інформації для оцінки контрольних значень стратегічних цілей.

Сформована автором, фрагмент

Такий підхід надає можливість врахування особливостей діяльності, специфіки загроз, можливість моделювання етапів життєвого циклу суб'єкта господарювання для отримання релевантної інформації.

Процес забезпечення економічної безпеки пов'язаний з необхідністю отримання стратегічної інформації, яка формується у тому числі в системі стратегічного управлінського обліку. Під стратегічною інформацією розуміємо сукупність даних про внутрішнє і зовнішнє оточення, здатних допомогти в реалізації стратегічних цілей підприємства шляхом формування системи показників, коригування та використання яких дозволить у майбутньому зберегти і зміцнити стратегічні позиції економічного суб'єкта [10].

Логіка зростання бізнесу передбачає, що на певному етапі життєвого циклу інформаційне наповнення реєстрів і звітних форм стратегічного управлінського обліку має бути використано для вирішення більш складних завдань. З метою інформаційної підтримки рішень стратегічного характеру щодо забезпечення економічної безпеки підприємства система стратегічного управлінського обліку повинна розглядатися в якості системи яка не тільки надає інформацію, але в якості системи, що генерує знання. Дійсно, в сучасних умовах найважливішою умовою ефективності обраної стратегії є врахування накопичених знань про сутність процесів зміни внутрішнього та зовнішнього середовища бізнесу з метою забезпечення безпеки діяльності.

Кожний суб'єкт господарювання унікальний і його поведінка на ринку характеризується певною комбінацією стратегічних ідей. Вагомий внесок у розробку питань теорії та

практики формування і реалізації конкурентних стратегій підприємств зробили такі зарубіжні та вітчизняні вчені, як М. Портер, І. Ансофф, Г. Мінцберг, Г. Ассель, М.К. Прахалад, Ф. Котлер, Р. Фатхутдинов, О. Віханський, В. Холод, Н. Куденко, Т. Співаковська, А. Длігач, Н. Бутенко, Я. Демків та інші [11]. Детально тенденції розвитку конкурентних стратегій у сучасному ринковому середовищі представлені у роботі В. Ліщинської [11, с. 231].

З нашого погляду є цікавим розгляд конкурентних стратегій відповідно до підходу, запропонованому А. Юдановим та розвиненому Е. Коротковим [12, 13]. Згідно з підходом авторів, виділяють чотири основні типи стратегій конкурентної боротьби, кожна з яких орієнтована на різні умови економічного середовища і ресурси, які перебувають у розпорядженні суб'єкта господарювання. До них належать віолентна, патієнтна, комутантна і експлерентна стратегії. В основі розподілу суб'єктів господарювання за належністю до певної конкурентної ринкової стратегії є частка займаного ними ринку. Для віолента частка дорівнює або більше 35%, для патієнта 5- 0%, для комутанта – не більше 5%. Для експлєрента, в силу особливостей його стратегії, частка ринку не є домінуючою [13, с. 110-118]. Ознаки суб'єктів господарювання, які використовують певні конкурентні ринкові стратегії, наведені у таблиці 2.

Проблема продовження життя суб'єкта господарювання змушує обирати найбільш ефективні стратегії для кожного етапу його життєвого циклу. Зміна стратегій супроводжується певними загрозами та можливістю втрати економічної безпеки, отже стратегічний управлінський облік формує певну інформаційну платформу для її підтримки (таблиця 3).

Таблиця 2

Особливості суб'єктів господарювання з різними конкурентними стратегіями

Комутантна	Патієнтна	Експлерентна	Віолентна
Дрібне підприємство	Середнє або дрібне підприємство	Дрібне або середнє підприємство	Велике підприємство
Невеликі фінансові ресурси	Середні фінансові ресурси	Фінансові ресурси базуються на венчурному капіталі	Значні фінансові ресурси
Слабке виробництво	Середнє або дрібне передове виробництво, яке веде спеціалізовані розробки, know-how	Унікальне технологічне виробництво	Стандартне велике виробництво
Продукція середньої якості	Продукція дуже високої якості	Унікальна продукція	Продукція високої якості за порівняно низькими цінами
Продукція спрямована на задоволення локальних (невеликих за обсягом) потреб ринку	Продукція користується обмеженим попитом	Підприємство часто власно формує новий товарний ринок	Широкий асортимент продукції
Спеціалізація відсутня, діяльність підприємства спрямована на задоволення поточних потреб клієнтів	Вузька спеціалізація	Вузька спеціалізація	Широка спеціалізація
Істотних досліджень не ведеться	Основні дослідження спрямовані на вивчення особливостей попиту у товарному секторі	Великий науковий потенціал	Широкомасштабні наукові дослідження, спрямовані на поліпшення якості продукції
Виключно гнучкі підприємства, які легко змінюють виробничий профіль, отже постійно конкурують з більш сильними: патієнтами і віолентами, що не може продовжуватися довго і успішно	Основним джерелом загроз є дії віолентів на обраному патієнтом ринку, оскільки тільки вони в силах конкурувати з патієнтом	У зв'язку з унікальністю ринку має право «першого ходу», після цього підприємство або перероджується в інший вид, або ліквідується під натиском конкурентів	Потужні підприємства, основною загрозою яких є або більш великі віоленти, або втрата керованості

Побудована за матеріалами 11; 12

Матриця заходів щодо забезпечення економічної безпеки залежно від конкурентних ринкових стратегій (КРС) і стадій життєвого циклу суб'єкта господарювання (СЖЦСГ)

КРС / СЖЦСГ		Створення	Зростання	Зрілість	Спад
		1	2	3	4
Віолентна	A	A1	A2	A3	A4
Пагієнтна	B	B1	B2	B3	B4
Експлерентна	C	C1	C2	C3	C4
Комутантна	D	D1	D2	D3	D4

Сформована автором

Кожний квадрант матриці містить інформацію про загрози економічній безпеці на певній стадії для окремого суб'єкта господарювання, завдання для стратегічного управлінського обліку як інформаційної платформи прийняття безпечних стратегічних управлінських рішень.

Інструментарій (технології) стратегічного управлінського обліку використовують для різних квадрантів матриці відповідно до встановлених заходів [14; 15]. На наш погляд, усі технології (інструменти), які використовуються стратегічним управлінським обліком, з метою забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання можна поділити на групи:

1. Обліково-калькуляційні (ОК) – JIT, TQM, ABC, таргет-костинг, кайзер-костинг.

2. Аналітичні (А) – система збалансованих показників, концепція ланцюжка цінностей, концепція життєвого циклу продукції, концепція економічної доданої вартості, бенчмаркінг.

3. Контрольні (К) – бюджетування, стратегічний баланс, стратегічний звіт про фінансові результати.

4. Організаційні (О) – регламентація та стандартизація, аспекти облікової політики з управлінського обліку, посадові інструкції з управлінського обліку, організація комунікаційних процесів.

Специфіка стратегічного управлінського обліку визначає необхідність розробки системи принципів його функціонування як технології інформаційного забезпечення економічної безпеки суб'єкта господарювання. До числа таких принципів пропонуємо віднести такі:

1. Принцип відповідності облікової інформації стратегічному рівню прийняття рішень з економічної безпеки. Стратегічному рівню управління відповідає інформація, здатна максимально повно забезпечити інформаційні потреби вищого керівництва суб'єкта господарювання при вирішенні цілей і завдань економічної безпеки. До стратегічно важливої інформації можна віднести відомості про стан зовнішнього близького та далекого оточення, у тому числі показники, що характеризують стан ринку ресурсів, стратегічно важливих для суб'єкта господарювання. Декомпозиція стратегічних цілей і завдань одночасно проявляється і в специфіці системи стратегічного управлінського обліку та звітності, і в структурі діючої системи управління. В рамках реалізації цього принципу необхідно забезпечити повну відповідність змісту окремих форм стратегічної управлінської звітності посадовим обов'язкам та інформаційним запитам представників стратегічного рівня управління.

2. Принцип гнучкості методу і відповідності використовуваного інструментарію ключовим стратегічним цілям і завданням по забезпеченню економічної безпеки суб'єкта господарювання. Згідно з цим принципом, вибір форми та інструментів ведення стратегічного управлінського обліку буде здійснюва-

тися ситуативно, з урахуванням особливостей зовнішніх і внутрішніх умов, а також специфіки технології прийняття стратегічних управлінських рішень із забезпечення економічної безпеки. Кожне стратегічне управлінське рішення має індивідуальний і можливо унікальний характер.

3. Принцип відповідності стратегії та організаційної структури (принцип стратегічної одиниці, яка звітує). Даний принцип має схожість з прийнятим у міжнародній практиці принципом одиниці, яка звітує (entity). Інфраструктуру інформаційно-економічного простору стратегічного управлінського обліку формує організаційна структура економічного суб'єкта, в якій проводиться збір, обробка, зберігання, поширення і передача економічної інформації. Таким чином, у системі стратегічного управлінського обліку наочно реалізується принцип відповідності стратегії та організаційної структури, детально вивчений відомим економістом А. Чандлером [9].

4. Принцип єдності обліково-аналітичного простору прийняття управлінських рішень. Інформаційна база стратегічного управлінського обліку має широкий спектр і залежить від особливостей системи стратегічного управління, поставлених стратегічних цілей і завдань з урахуванням забезпечення економічної безпеки суб'єкта господарювання. Процес ідентифікації значущих для забезпечення економічної безпеки фактів безпосередньо орієнтований на інформаційні запити фахівців системи стратегічного управління. При цьому єдине інформаційне поле, з одного боку, підлягає децентралізації за центрами відповідальності, з іншого боку, узагальненню на вищому рівні управління. Інформація, отримана в результаті стратегічного управлінського обліку реалізації окремих стратегій, у підсумку дозволяє отримати синтезовану оцінку ефективності реалізації базової стратегії суб'єкта господарювання і її якості. Таким чином, принцип єдності обліково-аналітичного простору прийняття управлінських рішень забезпечує повну відповідність окремих стратегій базовим ключовим стратегічним установкам суб'єкта господарювання.

5. Принцип множинності аналітичних угруповань витрат, облікових оцінок і використовуваних показників. Близькою відповідністю даному принципу є вимога "різні витрати для різних цілей". Поширене трактування останньої вимоги передбачає її тісний зв'язок з принципом відповідності використовуваних облікових методів і процедур ключовим стратегічним цілям і завданням. Їх спільне застосування дає можливість досягти в управлінському обліку необхідної аналітичної глибини й гнучкості використовуваних підходів, що забезпечує необхідний спектр напрямів використання тих самих витрат ресурсів, але згрупованих для численних можливих цілей. Таким чином, в стратегічному управлінському обліку з'являється можливість багатоваріантності доступних обліково-аналітичних рішень. Він передбачає альтернативність

можливого вибору, множинність задіяних варіантів і відношення використуваних оцінок.

6. Рівний статус значущості кількісної і якісної інформації. Розширення та ускладнення управлінських завдань передбачає розширення та ускладнення шляхів і способів їх вирішення. Кількісна інформація може не давати повної картини або може представляти картину, яка порушує цілісність ситуації. Саме тому в управлінському обліку таку велику роль відіграє якісна інформація, отримання якої не пов'язано з жорсткими нормативними вимогами або обчислювальними обмеженнями, а оперативність доставки виявляється дуже високою.

Висновки і пропозиції. Запропоновано методичний підхід до формування інформації в системі стратегічного управлінського обліку з метою підвищення економічної безпеки суб'єкту господарювання, який базується на оцінках поточного стану, проблемної ситуації, обраної конкурентної стратегії та життєвого циклу суб'єкту господарювання.

Література:

1. Гнилицька Л.В. Обліково-аналітичне забезпечення функціонування системи економічної безпеки підприємства : автореф. дис. ... д-ра. екон. наук. – К. : КНЕУ, 2013. – 33 с.
2. Hanks S.H. The Organization Life Cycle: Integrating Content and Process // Journal of Small Business Strategy. – 1990.– № 1. – P. 1-13.
3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://powerbranding.ru/biznes-analiz/olc-models/>.
4. Hawkins Del I., Best Roger J., Coney Kenneth A. Consumer Behavior: Building Marketing Strategy. – 7th ed., 1998.
5. Stark, John (1 edition (August 24, 2007)). Global Product: Strategy, Product Lifecycle Management and the Billion Customer Question (Hardcover). Springer [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.johnstark.com/PR090307.html>.
6. Широкова Г.В. Теория жизненных циклов организаций: анализ основных моделей // Менеджмент в России и за рубежом. – 2007. – № 2. – С. 15-22.
7. Aharony J., Falk H., Yehuda N. Corporate Life Cycle and the Relative Value – Relevance of Cash Flow versus Accrual Financial Information. 2006.
8. Adizes I. Corporate Life Cycles: How and Why Corporations Grow and Die and What to Do About It. 1988.
9. Chandler A.D., Jr. Strategy and Structure: Chapters in the History of the Industrial Enterprise. – Cambridge : MIT Press, 1962. – 463 p.
10. Єршова Н.Ю. Концептуальні основи формування інформаційно-економічного простору стратегічного управлінського обліку в інноваційній економіці // Н.Ю. Єршова / Вісник Дніпропетровської державної фінансової академії. Економічні науки. Зб. наук. праць. – Дніпропетровськ : ДДФА. – 2015. – № 2(30).

11. Стратегія підприємства: адаптація організації до впливу світових суспільно-економічних процесів : монографія / (А.П. Налівайко, Т.І. Решетняк, Н.М. Євдокімова та ін. ; за ред. д-р екон. наук, проф. А.П. Налівайка). – К. : КНЕУ, 2013. – 454 с.
12. Юданов А.Ю. Конкуренция: теория и практика : учебно-практическое пособие. – М., 1998, С.82.
13. Антикризисное управление : учебник / Под ред. Э.М. Короткова. – М. : ИНФРА-М, 2003. – 432 с. (Серия «Высшее образование»).
14. Брадул О.М. Обліково-аналітичне забезпечення менеджменту корпорацій [текст] : монографія / О.М. Брадул. – Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К. : КНТЕУ, 2009. – 355 с.
15. Управлінський облік, як основа для створення нових і ефективних систем управління підприємством [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/2011/v2i3/42.pdf>.

Єршова Н.Ю. Методический подход к формированию информации в системе стратегического управленческого учета с целью повышения экономической безопасности субъектов хозяйствования

Аннотация. В статье обоснован методический подход к формированию информации в системе стратегического управленческого учета с целью своевременного выявления угроз его устойчивому функционированию. Сформулированы принципы функционирования системы стратегического управленческого учета как технологии информационного обеспечения экономической безопасности субъекта хозяйствования.

Ключевые слова: стратегический управленческий учет, экономическая безопасность, информация, концепция жизненного цикла, технологии, конкурентные стратегии.

Ershova N.Y. Methodological approach to the formation of information in the system of strategic management accounting to improve the economic security of business entities

Summary. Methodological approach to the formation of information in the system of strategic management accounting to ensure timely identification of threats to its sustainable operation is substantiated in the article. Principles of functioning of system of strategic management accounting as a technology of information support of the economic security of a business are certain in the article.

Keywords: strategic management accounting, economic security, information, life cycle concept, technologies, competitive strategies.